

Systemy ventilace ve výkrmu ku at

**Lubor Skalka
Cobb Germany
Praha Brno
2.12.2014**

Ventilační systémy v halách pro výkrm brojlerů

MINIMÁLNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má být použit pro chladné počasí a pro první fázi odchovu. Nízká rychlost vzduchu (< 0,2 m/s) a dlouhé poměry výměny vzduchu. Tento systém zabezpečuje kvalitu vzduchu a nepatrně řízení teploty.

PŘECHODOVÝ VENTILAČNÍ SYSTÉM K použití pro mnohem lepší výměnu vzduchu v hale, bez vysoké rychlosti vzduchu na úrovni kuřat, až do dosažení 28 dnů věku. Klapky musí směřovat vzduch vzhůru.

LETNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má řídit teplotu v hale a vytvářet vysokou rychlost vzduchu na úrovni drůbeže. Snížení efektivní teploty a redukce tepelného stresu. Stále je nutné udržovat požadovanou rychlost nasávání vzduchu.

**Minimální větrání
především pro kvalitu
vzduchu,
s kapacitou výměny
vzduchu v hale za 5 - 8
minut**

Horkovzdušné topení

- Kuřata nemají na výběr
- Obtížné poznat, zda není příliš horko
- Výborné pro produkci suchého vzduchu a oxidu uhličitého, což neprospívá kuřatům

Horkovzdušné topení

- 100 % vyprodukovaného tepla je horký vzduch
- Protože horký vzduch je lehčí než vzduch v hale, rychle stoupá vzhůru
- Abychom dosáhli teploty podlahu, teplý vzduch se musí neustále přidávat do haly (stratifikace)

Horkovzdušné topení

Na začátku výkrmu mohou zvláště během chladného počasí potřebovat přímotopné systémy několikanásobně více kyslíku než kuřata a také produkovat mnohem více CO₂ než samotná kuřata

Přes 3000 ppm CO₂ u jednodenních kuřat

Přes 4000 ppm CO₂ již před zástavem kuřat

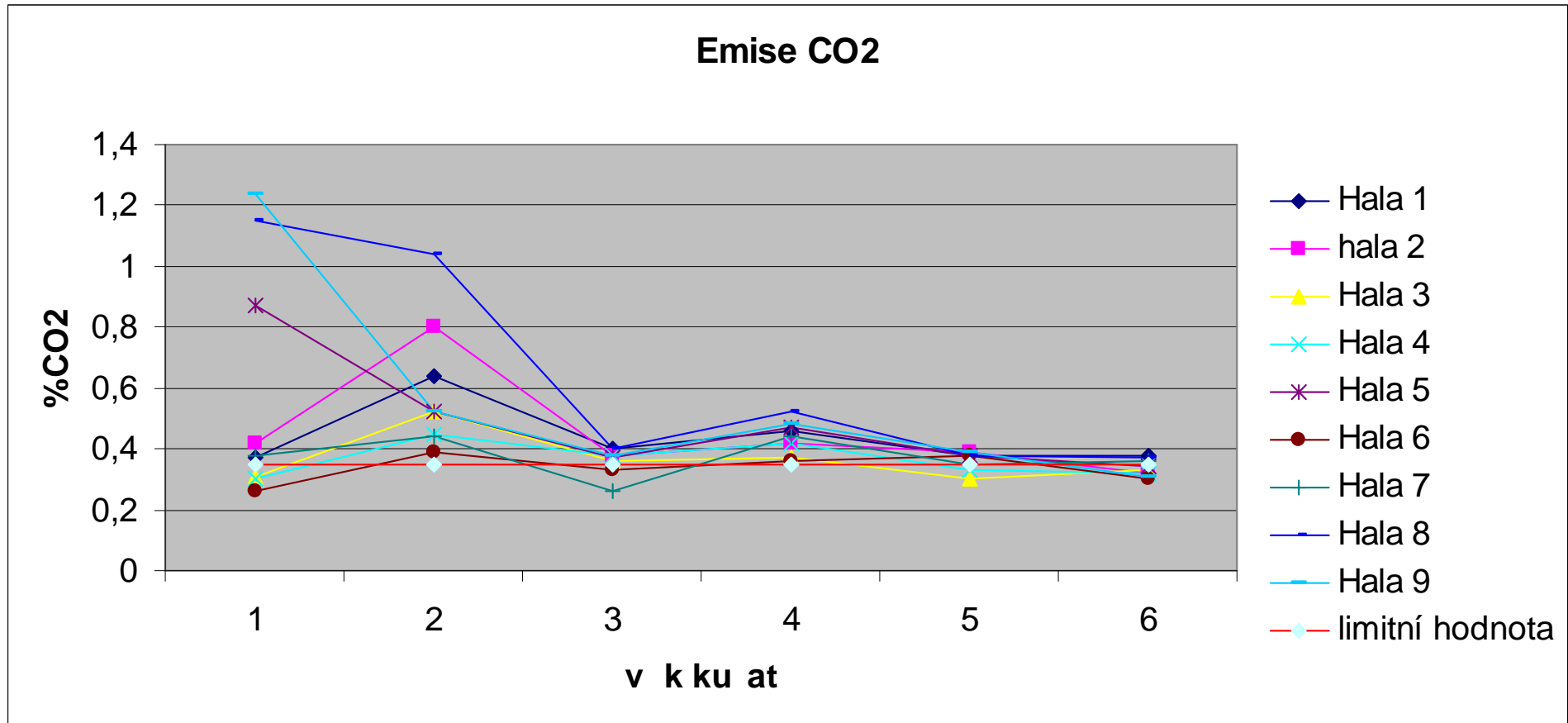

Vliv vysokých hladin CO₂

- Redukce aktivity kuřat
  - *snížená konzumace krmiva a vody*
  - *častější výskyt dehydratace*
  - *nedostatečný přírůstek*
- Zvýšený výskyt selhání pravé srdeční komory, později edémové choroby (ascites)

Příklad množství CO₂ během výkrmu

Zdroj: MVDr. Ladislav Lojda – Brno 2006

Minimální ventilace

- V provozu, jestliže je teplota v hale pod nebo na požadované teplotě
- Zodpovědná za kvalitu vzduchu v hale
- Kalkulace podle objemu vzduchu v hale

Minimální ventilace podle metabolického požadavku kuřat

$$0,00019 \text{ m}^3 / \text{s} / \text{kg}^{0.75}$$

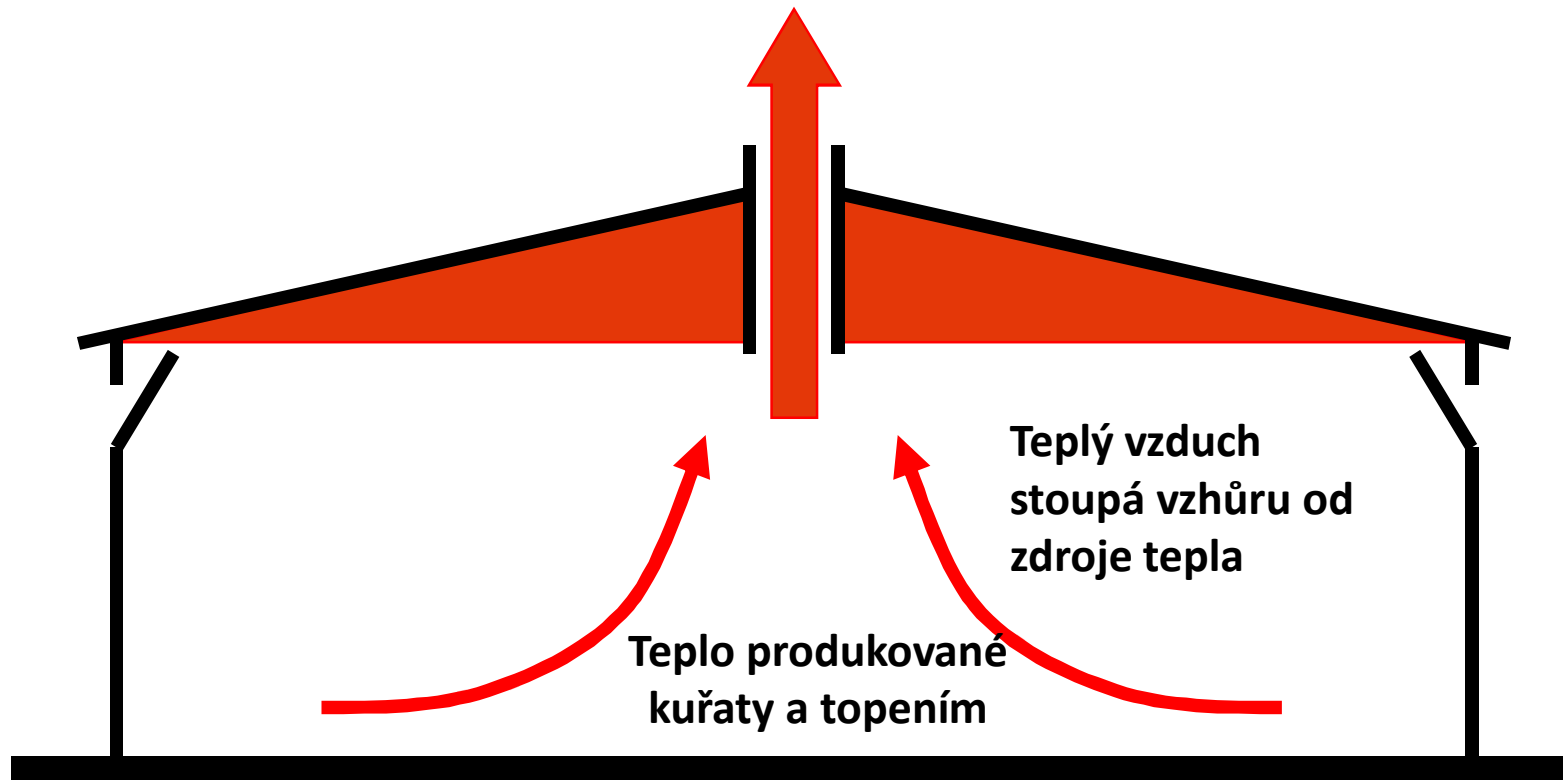
1,12 m³/hod/kg živé hmotnosti

správné, ale v praxi nepoužitelné

Stratifikace vzduchu

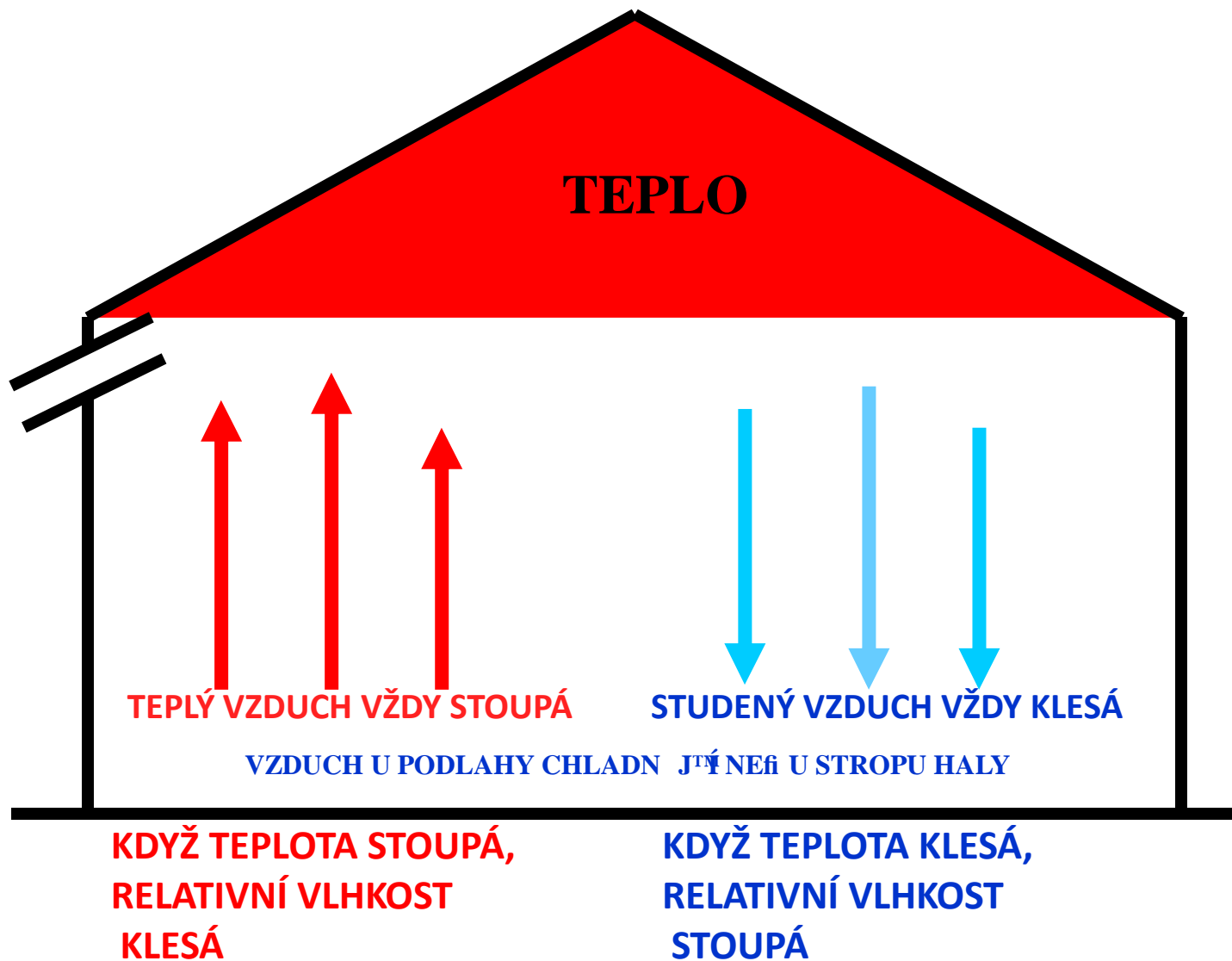
- Během počátečního období výkrmu se teplota zvyšuje asi o jeden stupeň s každým metrem od podlahy ke stropu
- Čím více běží hořáky, tím nerovnoměrnější je rozdělení vzduchu v hale
- Teplota podestýlky je vždy nižší než teplota vzduchu

Proudění vzduchu

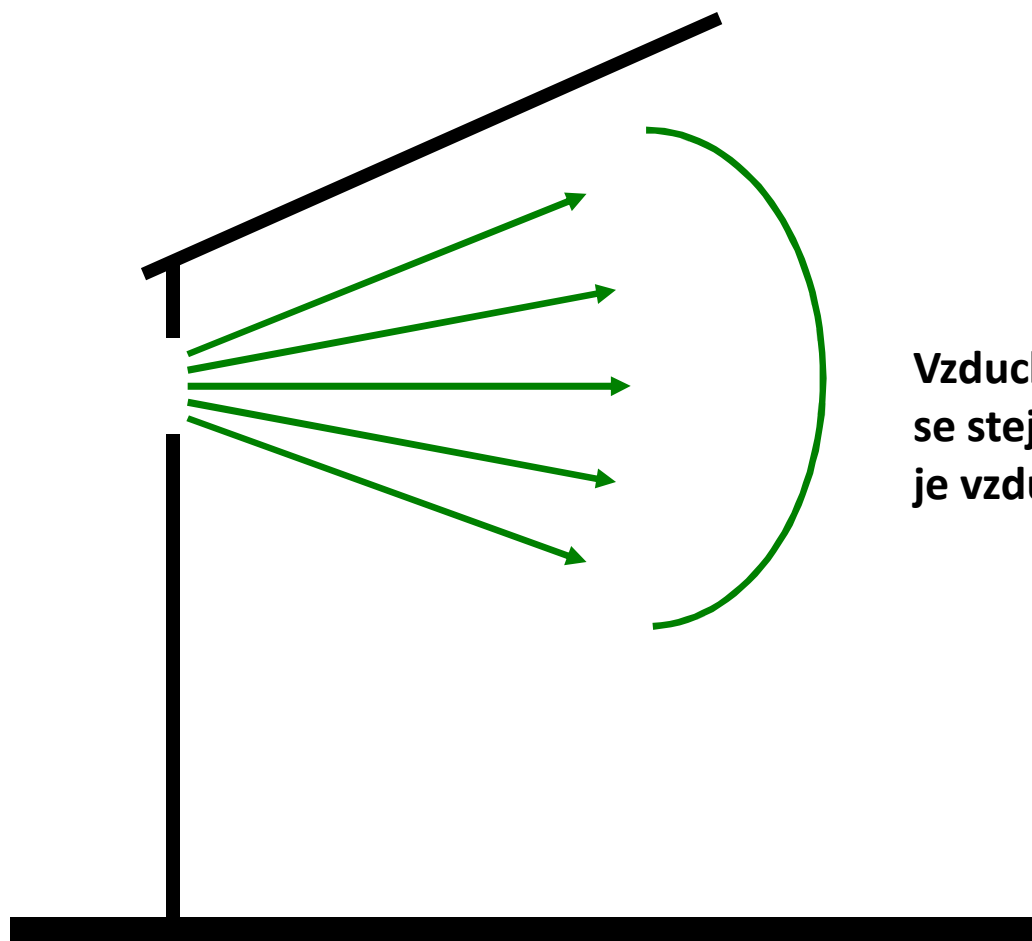

Teplý vzduch stoupá vždy ke stropu haly

Pohyb vzduchu v hale

Proudění vzduchu

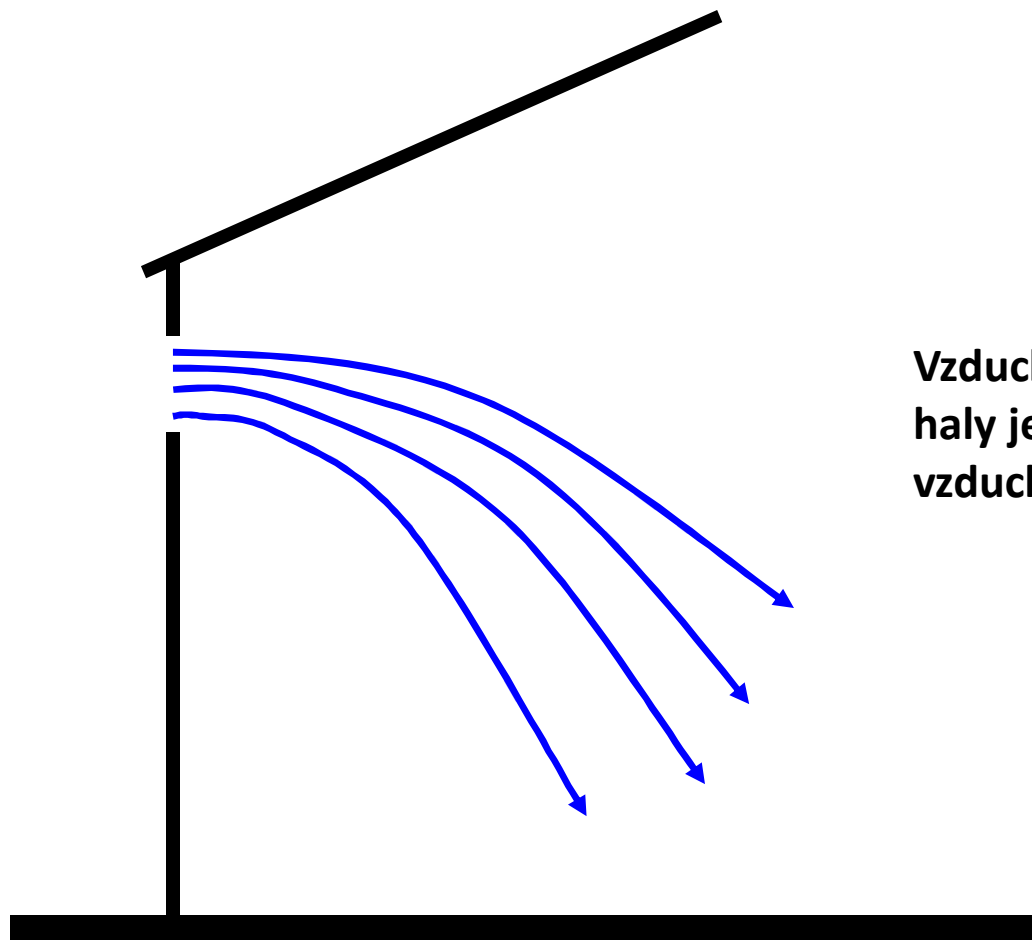

Vzduch vstupující do haly
se stejnou teplotou jako
je vzduch v hale

Isotermické chování nasávaného vzduchu

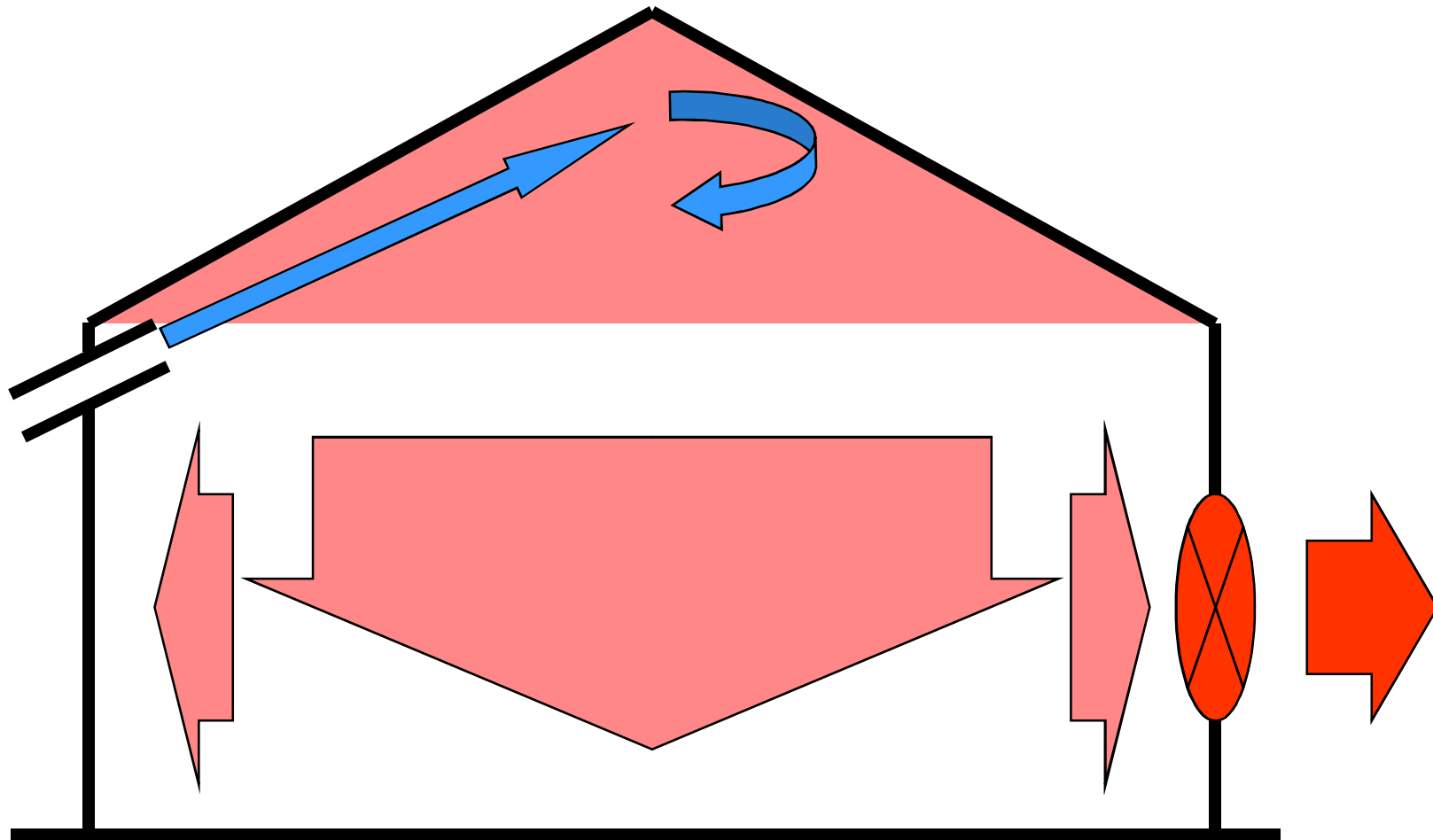
Proudění vzduchu

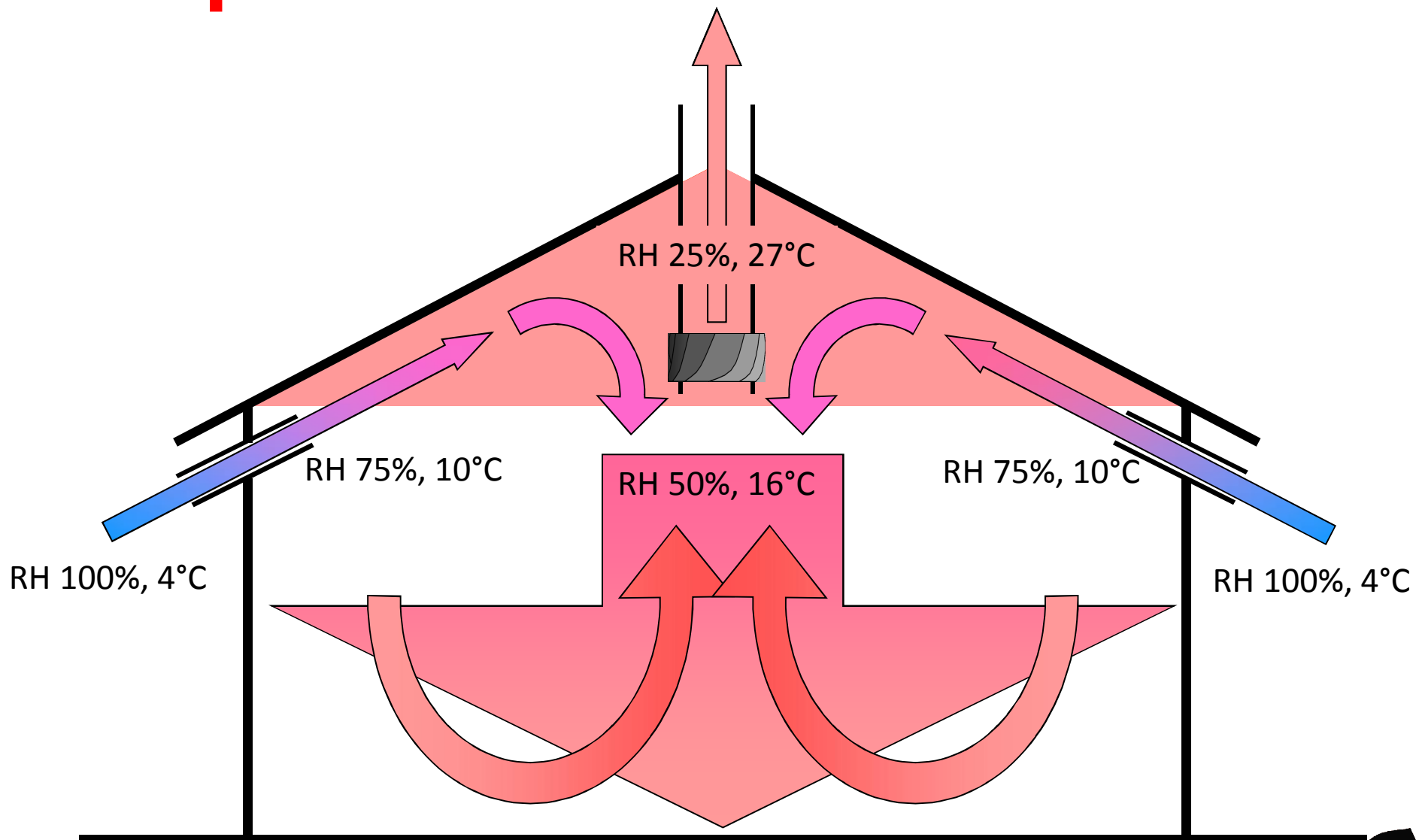
Vzduch vstupující do haly je chladnější než vzduch v hale

Neisotermické chování nasávaného vzduchu

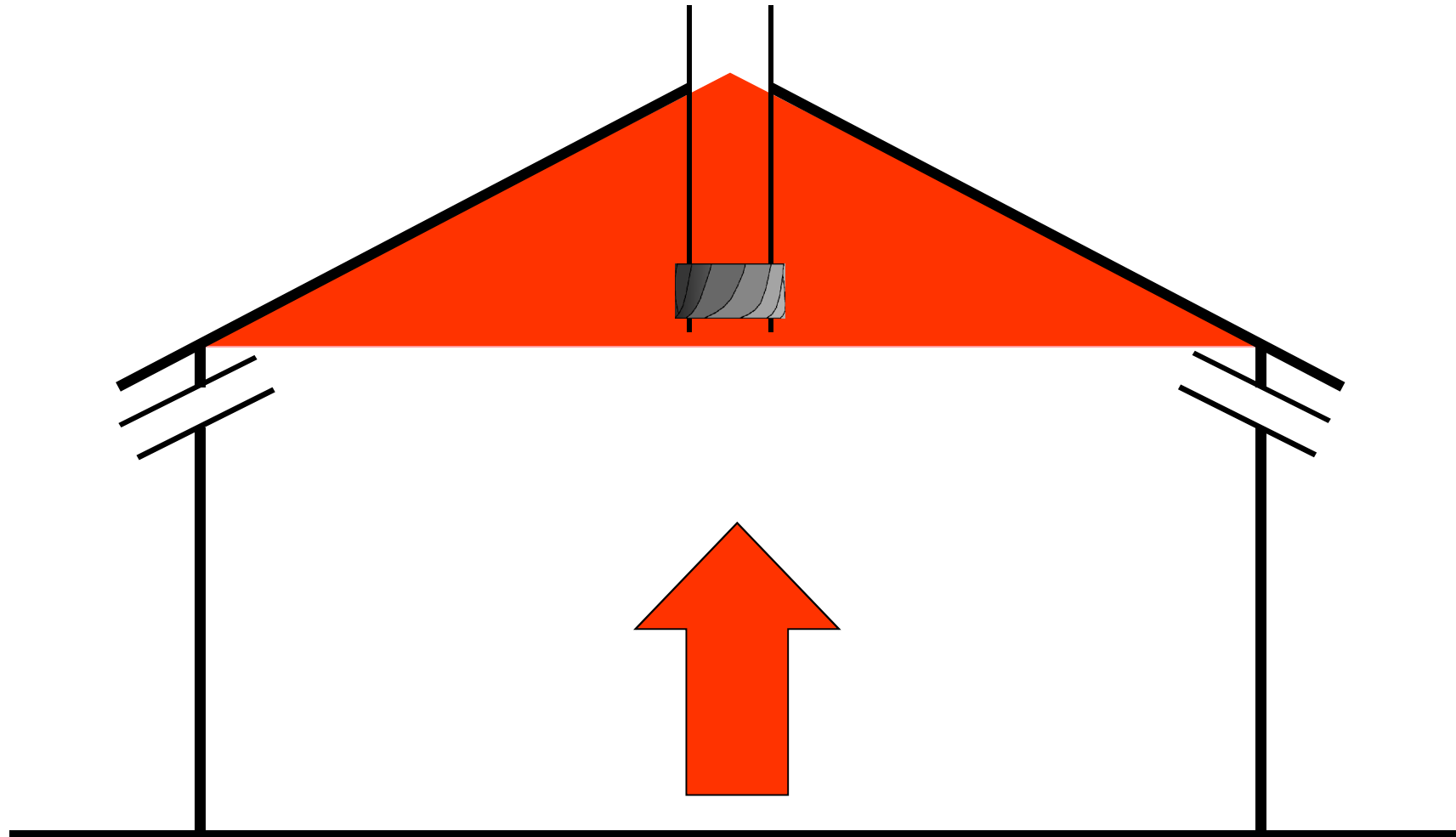
Správná minimální ventilace

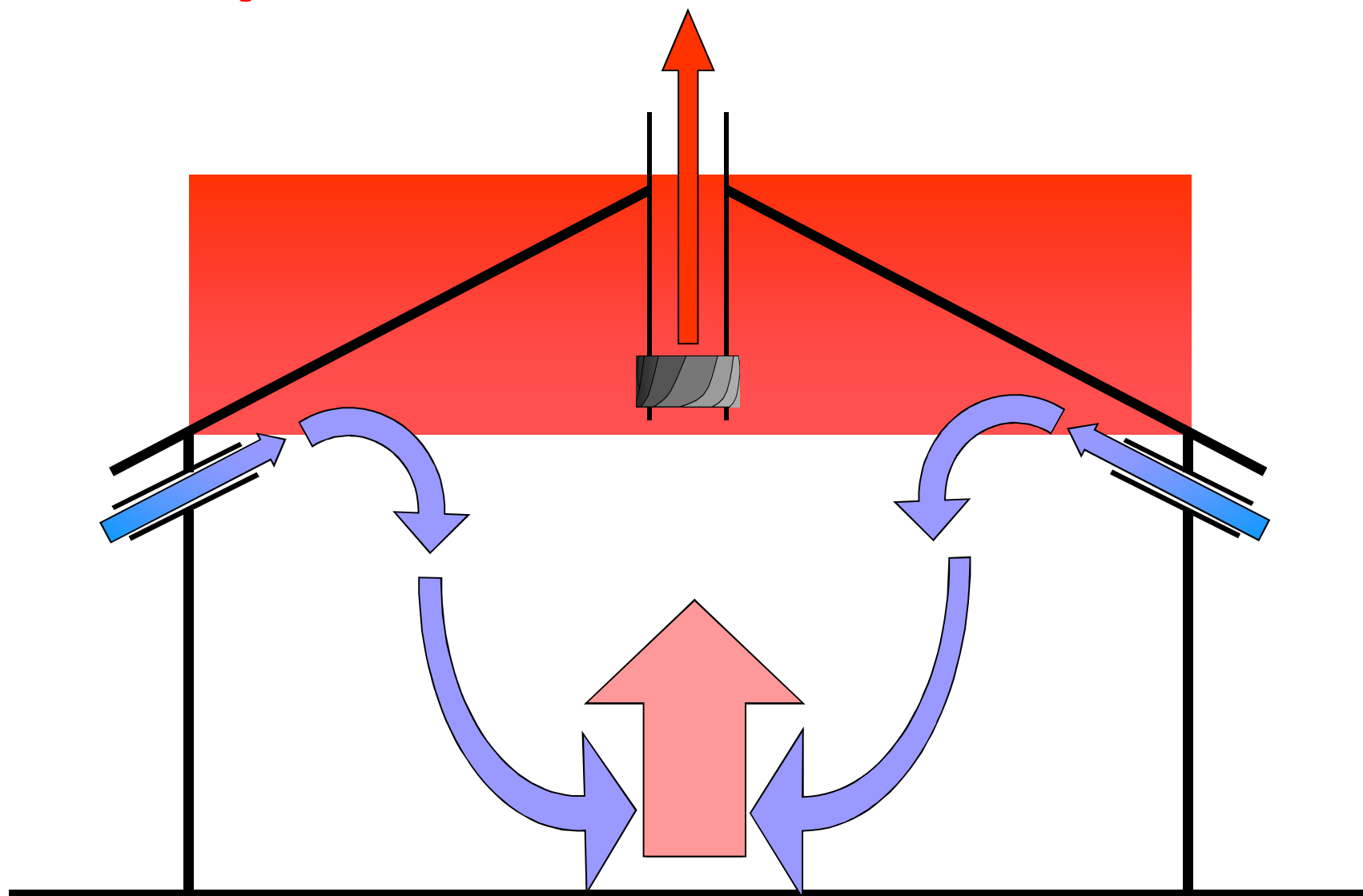
Správná minimální ventilace

Teplý vzduch u stropu p i vypnutých ventilátorech

Nesprávná minimální ventilace

Tabulka podtlaku v hale

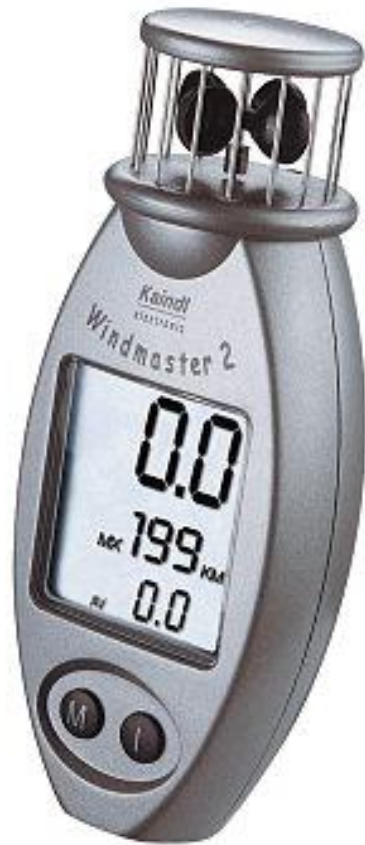
Šířka haly (metry)	Podtlak (Pascal)	Rychlost vzduchu na vstupu do haly (m/s)	Vzdálenost, kterou vzduch má urazit v hale než začne klesat (m)
10	8	3,50	5
12	10	4,00	6
15	15	5,00	7
18	21,5	6,35	9
21	25	7,50	10,5
24	37	8,00	12

Zdroj: AGE s.r.o, eské Mezi í í

Anemometry

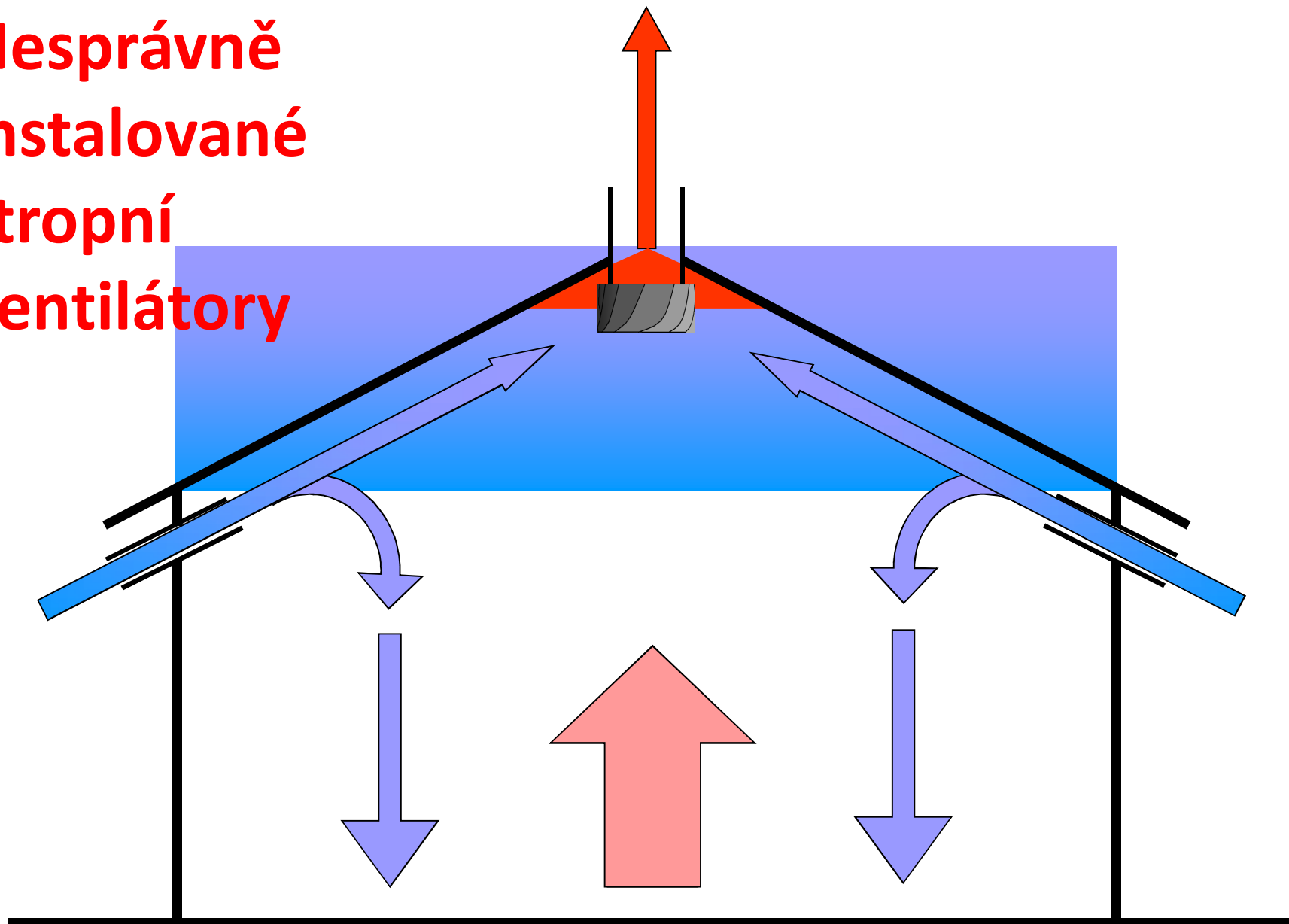

Zdroj: www.conrad.cz

Nesprávně instalované stropní ventilátory

Nasávací otvory minimální ventilace

- Často ignorována důležitost
- Distribuce vzduchu
- Dobré nasávací otvory je vitální část dobré ventilace
- Mnoho typů
- Mnoho řídicích mechanismů

Nasávací otvory pro minimální ventilaci

- Klapky musí přivádět vzduch z horní části a nikdy ne ze spodní části klapky nebo ze stran
- Klapky se musí otevírat dostatečně pro dosažení požadovaného podtlaku a proudění vzduchu (min. 3 - 5 cm).
- Nasávací otvory mají být umístěny tak, aby proudění vzduchu nebylo ovlivněno překážkami na stropě před dosažením prostředku haly (např. elektrické vedení)

Dobré klapky nasávacích otvorů

Dobré klapky nasávacích otvorů

Dobré klapky nasávacích otvorů

- klapky otevírá podtlak v hale vytvořený ventilátory
- není potřebné žádné zařízení pro otevírání
- hala musí být utěsněná
- musí mít chránění proti větru
- vynikající směřování a distribuce vzduchu

Špatné klapky nasávacích otvorů

Správná volba ventilátoru

Ventilační systémy v halách pro výkrm brojlerů

MINIMÁLNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má být použit pro chladné počasí a pro první fázi odchovu. Nízká rychlost vzduchu (< 0,2 m/s) a dlouhé poměry výměny vzduchu. Tento systém zabezpečuje kvalitu vzduchu a nepatrně řízení teploty.

PŘECHODOVÝ VENTILAČNÍ SYSTÉM K použití pro mnohem lepší výměnu vzduchu v hale, bez vysoké rychlosti vzduchu na úrovni kuřat, až do dosažení 28 dnů věku. Klapky musí směřovat vzduch vzhůru.

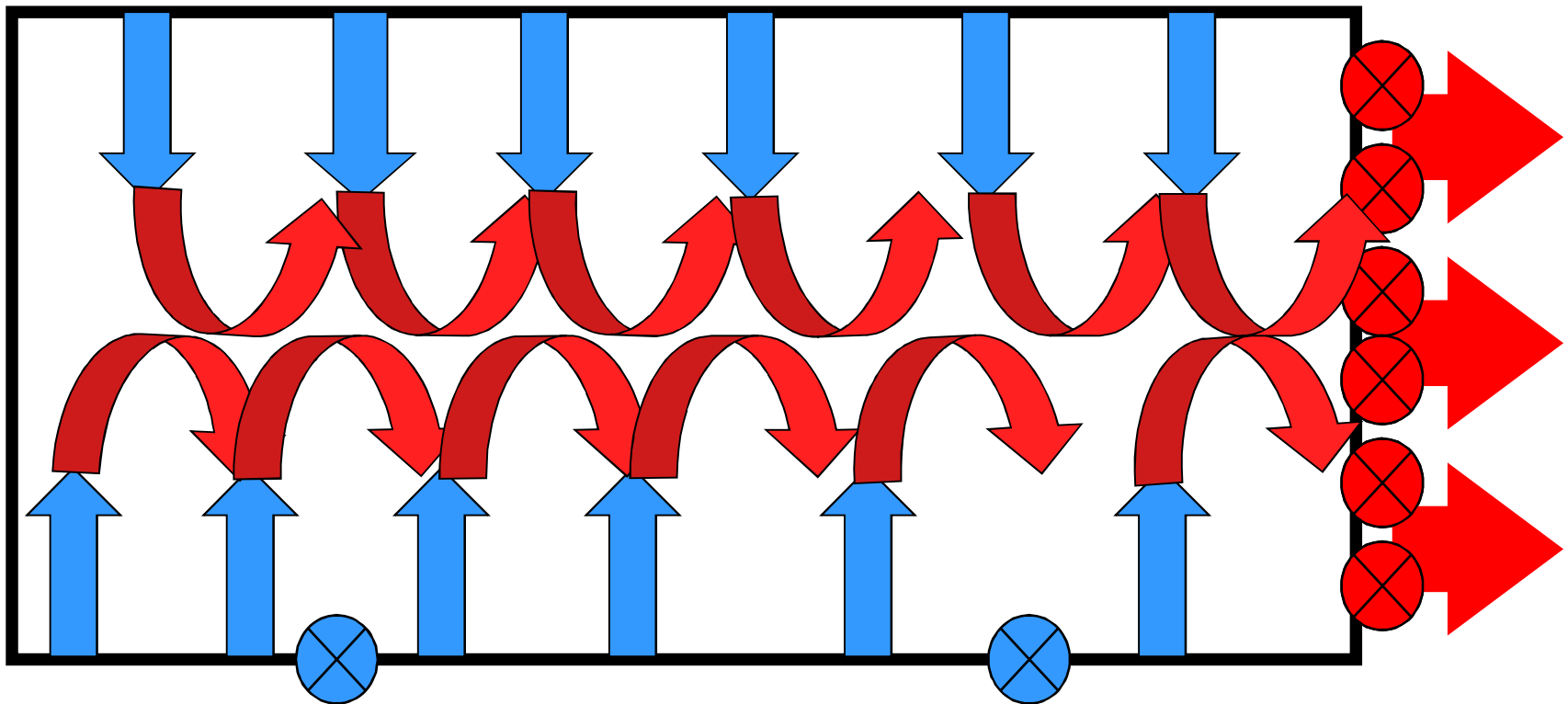
LETNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má řídit teplotu v hale a vytvářet vysokou rychlost vzduchu na úrovni drůbeže. Snížení efektivní teploty a redukce tepelného stresu. Stále je nutné udržovat požadovanou rychlost nasávání vzduchu.

Přechodová ventilace

cíl – velká výměna vzduchu, ale s minimálním pohybem vzduchu na úrovni kuřat (dokud není plně ukončen vývoj opeření)

výměna vzduchu v hale za 2 minuty

Přechodová ventilace

Přechodový systém ventilace pro lepší výměnu vzduchu bez rychlého proudění vzduchu

Přechodová ventilace

**NASÁVACÍ OTVORY PRO PŘECHODOVOU
VENTILACI NA OBOU STRANÁCH HALY**

Tunelová ventilace

**Maximální větrání pro
omezení nárůstu teplot v
hale**

**Výměna vzduchu v hale
za méně než 1 minutu**

**Proudění vzduchu na
úrovni kuřat 2 – 3 m/s**

Ventilační systémy v halách pro výkrm brojlerů

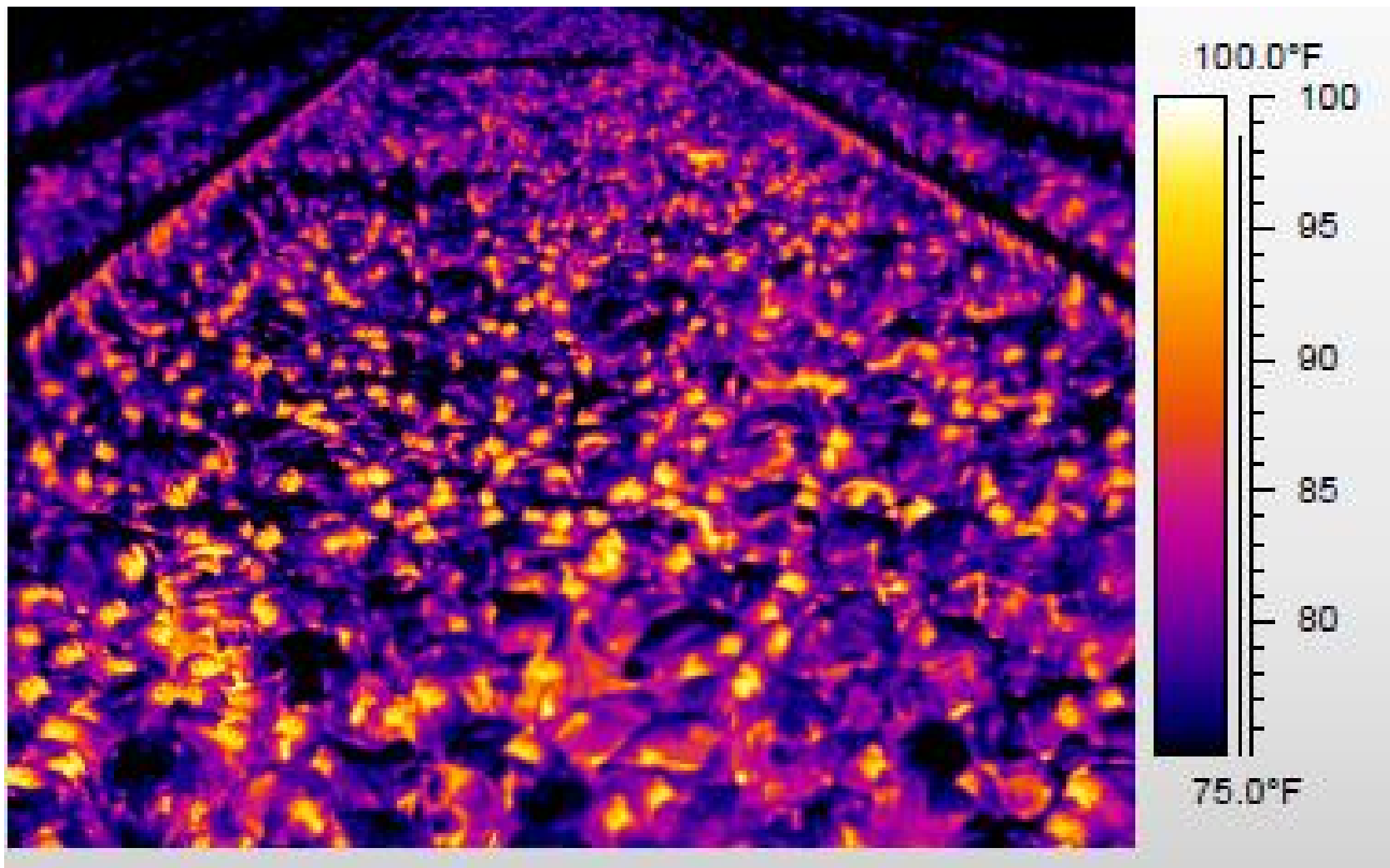
MINIMÁLNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má být použit pro chladné počasí a pro první fázi odchovu. Nízká rychlost vzduchu (< 0,2 m/s) a dlouhé poměry výměny vzduchu. Tento systém zabezpečuje kvalitu vzduchu a nepatrně řízení teploty.

PŘECHODOVÝ VENTILAČNÍ SYSTÉM K použití pro mnohem lepší výměnu vzduchu v hale, bez vysoké rychlosti vzduchu na úrovni kuřat, až do dosažení 28 dnů věku. Klapky musí směřovat vzduch vzhůru.

LETNÍ VENTILAČNÍ SYSTÉM Má řídit teplotu v hale a vytvářet vysokou rychlost vzduchu na úrovni drůbeže. Snížení efektivní teploty a redukce tepelného stresu. Stále je nutné udržovat požadovanou rychlost nasávání vzduchu.

Produkce tepla - kontinuální běh ventilace

Produkce tepla - vypnuté ventilátory 5 minut

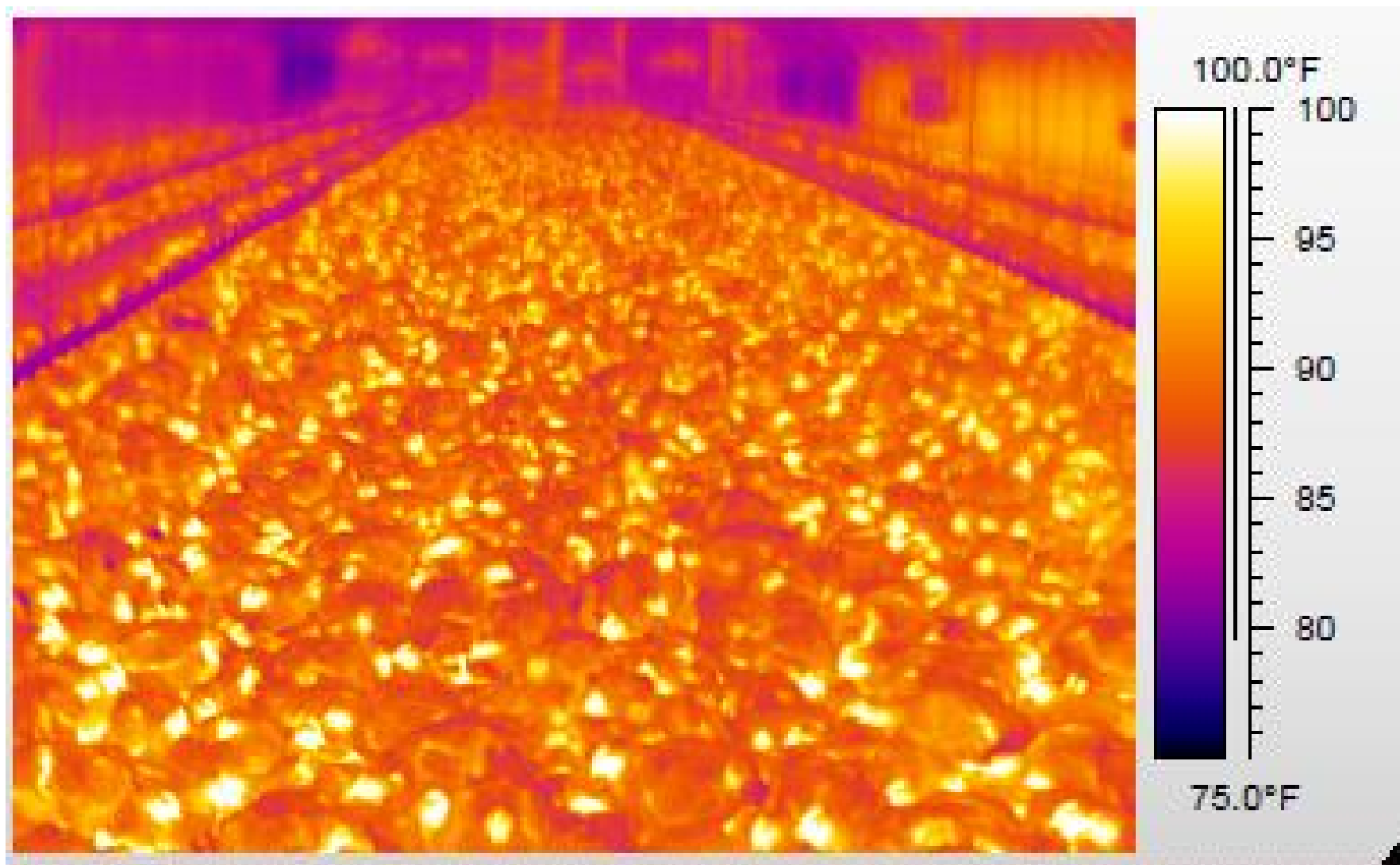

Produkce tepla

- vypnuté ventilátory 15 minut

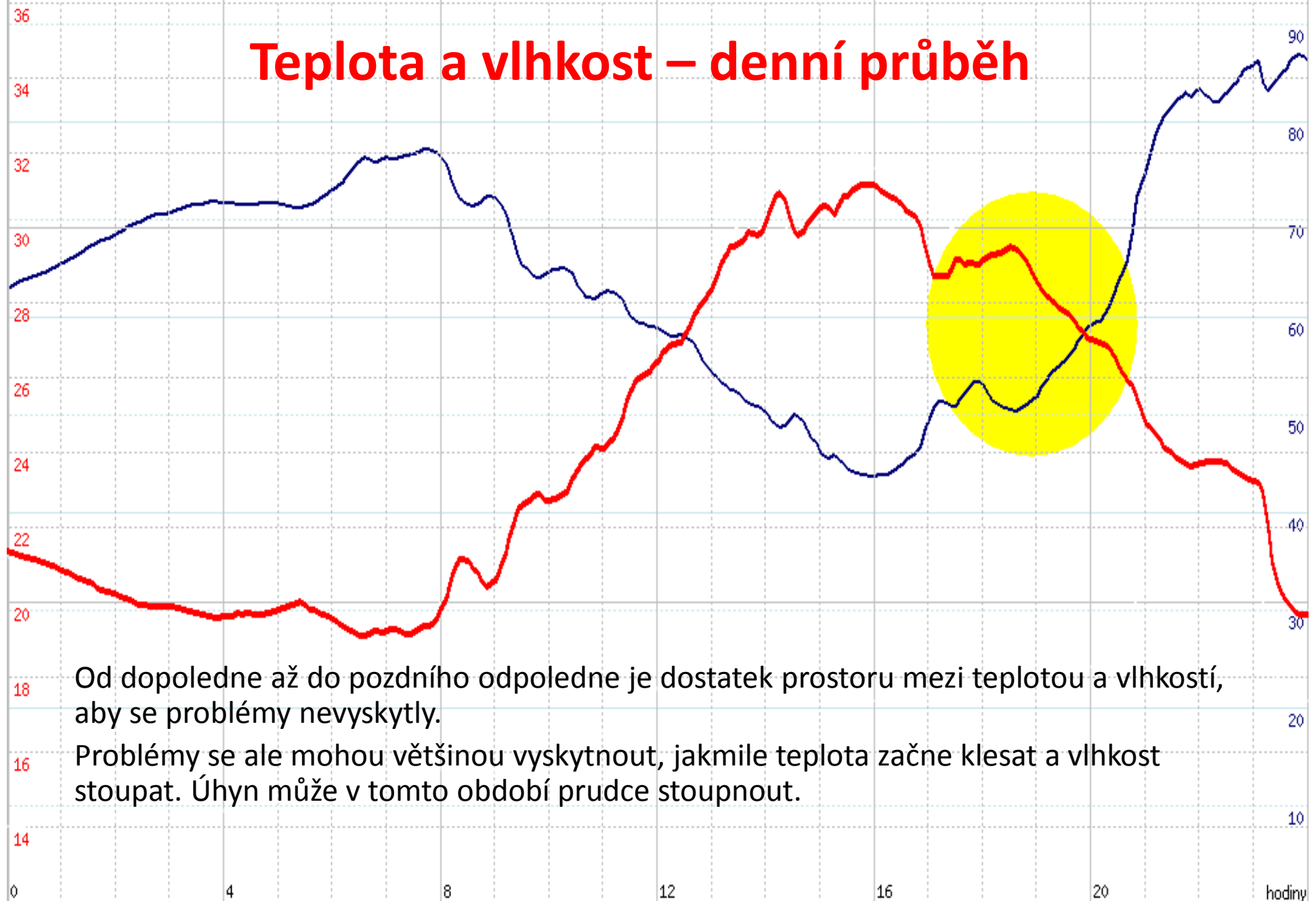

teplota (19,0/24,2/31,3)

Sobota 20.06.2012

vlhkost (43,4/64,8/87,3) 100

Teplota a vlhkost – denní průběh

Od dopoledne až do pozdního odpoledne je dostatek prostoru mezi teplotou a vlhkostí, aby se problémy nevyskytly.

Problémy se ale mohou většinou vyskytnout, jakmile teplota začne klesat a vlhkost stoupat. Úhyn může v tomto období prudce stoupnout.

Teplota ve věku šesti týdnů při různé hustotě ustájení

Výška (cm)	19,4 kg/m ²	30,0 kg/m ²	40,2 kg/m ²
	°C	°C	°C
100	21,8	21,8	22,3
20	22,3	22,5	28,6
0	23,3	26,9	30,3
-5	23,3	26,9	31,3

Mnoho současných hal pro výkrm brojlerů s horkem nepočítá

Úkol zní: odstranit teplo

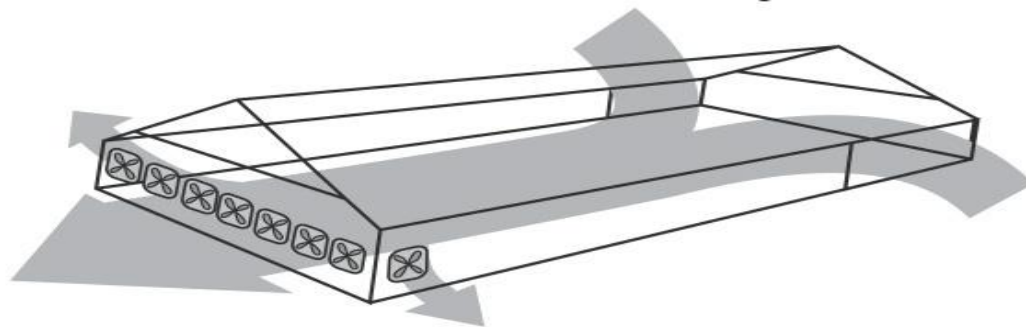
- **Krok 1**
- Přivedení chladného vzduchu pomocí ventilace - dostatečná kapacita ventilace – výměna vzduchu v hale za 1 minutu
- **Krok 2**
- Vytvoření dostatečné rychlosti vzduchu k ochlazování kuřat - tunelová ventilace
- **Krok 3**
- Chlazení vzduchu evaporací – mlžící linky nebo evaporační panely

Výměna vzduchu za 1 minutu

hala 150 m dlouhá, 15 m široká, 3 m vysoká = objem vzduchu v hale
= 6750 m³

kapacita ventilátorů = 396 000 m³ / hod. = 6 600 m³ / min.

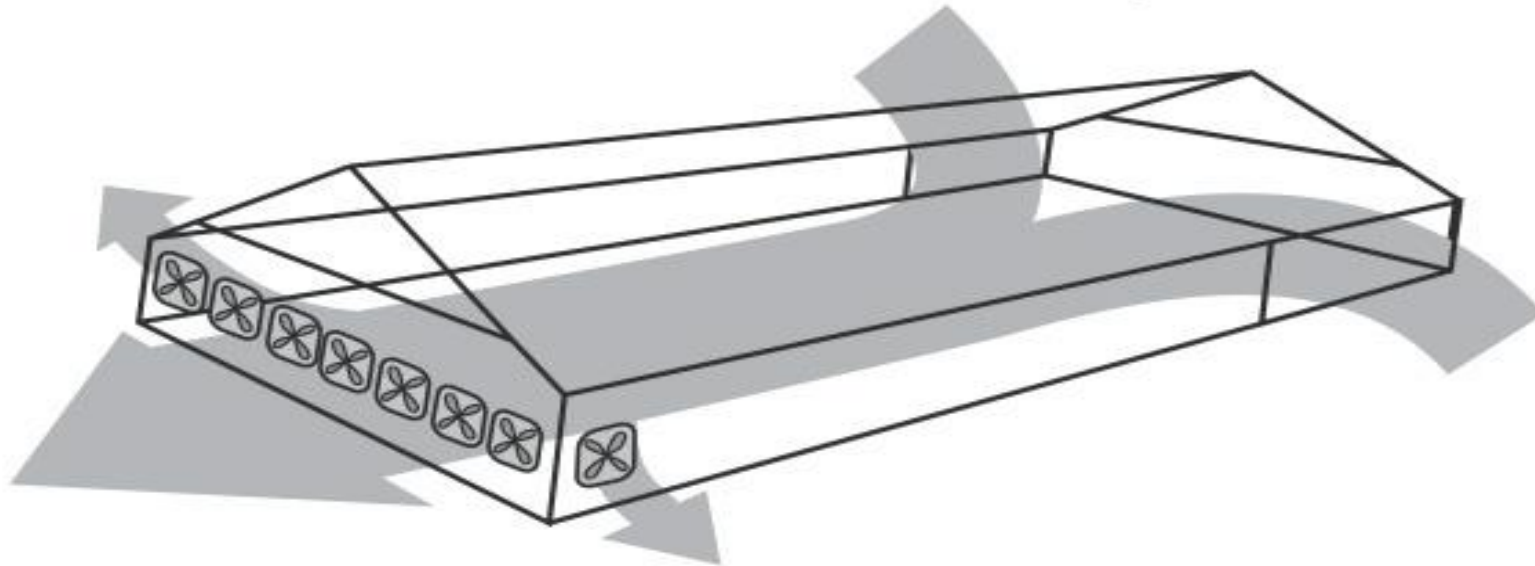
6750 m³ : 6 600 m³ / min = 1,02 min.

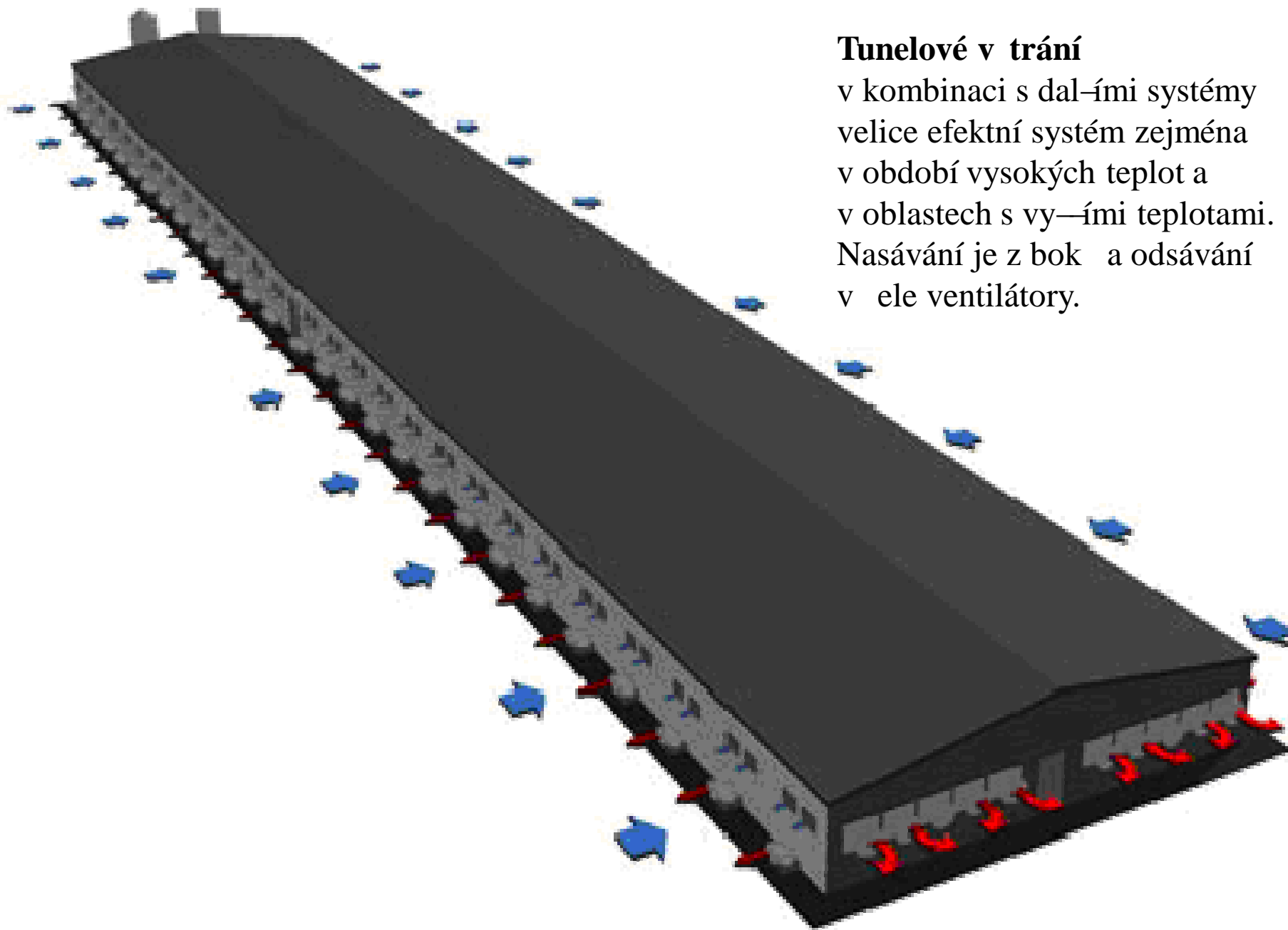

Tunelová ventilace

vytvoření „wind chill“ efektu, nižší pociťovaná teplota

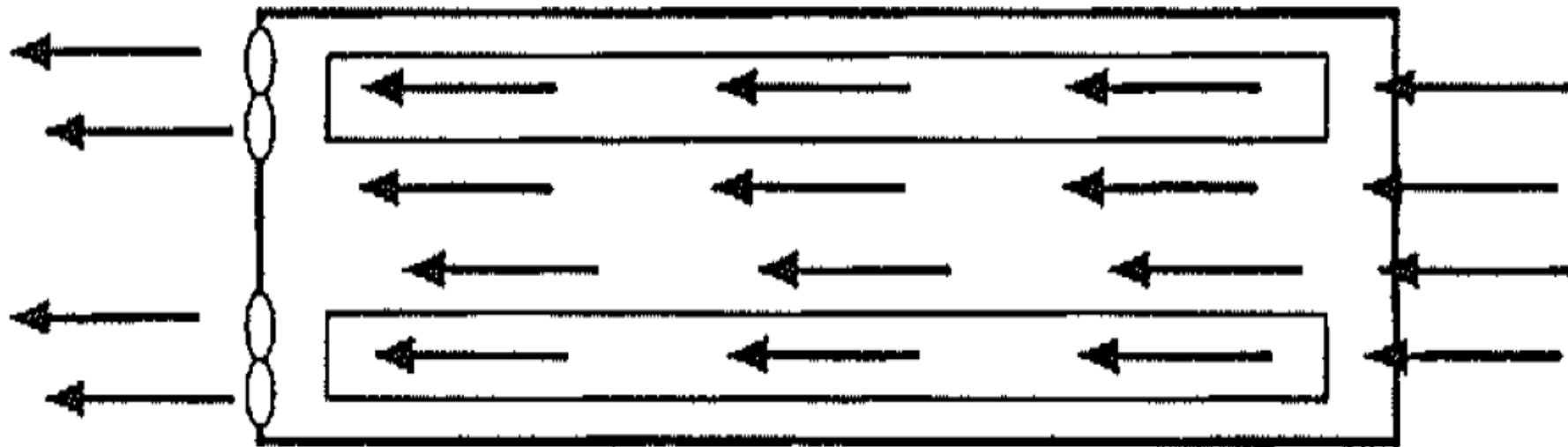
Koncept: všechny ventilátory na jedné krátké straně haly a nasávací otvory na opačné straně haly

Tunelové v trání

v kombinaci s dalšími systémy
velice efektivní systém zejména
v období vysokých teplot a
v oblastech s vyššími teplotami.
Nasávání je z boků a odsávání
vleče ventilátory.

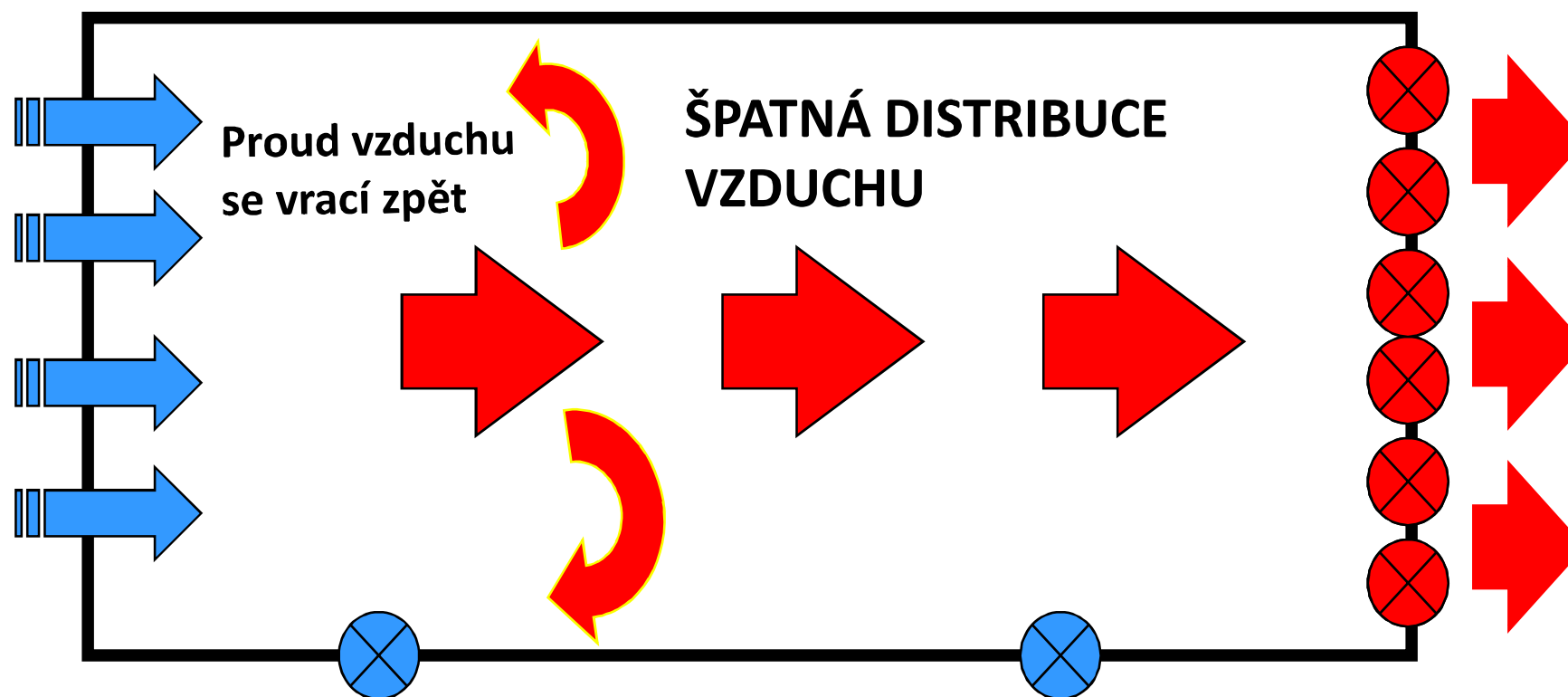
Spolehlivější informace od odborníků ?

Zdroj: J.Šotník: Aplikacia tunelového vetrania v chove zvierat

ve sborníku : Aktuální otázky bioklimatologie zvířat, 2010

TUNELOVÁ VENTILACE S NASÁVANÍM VZDUCHU NA KONCI HALY

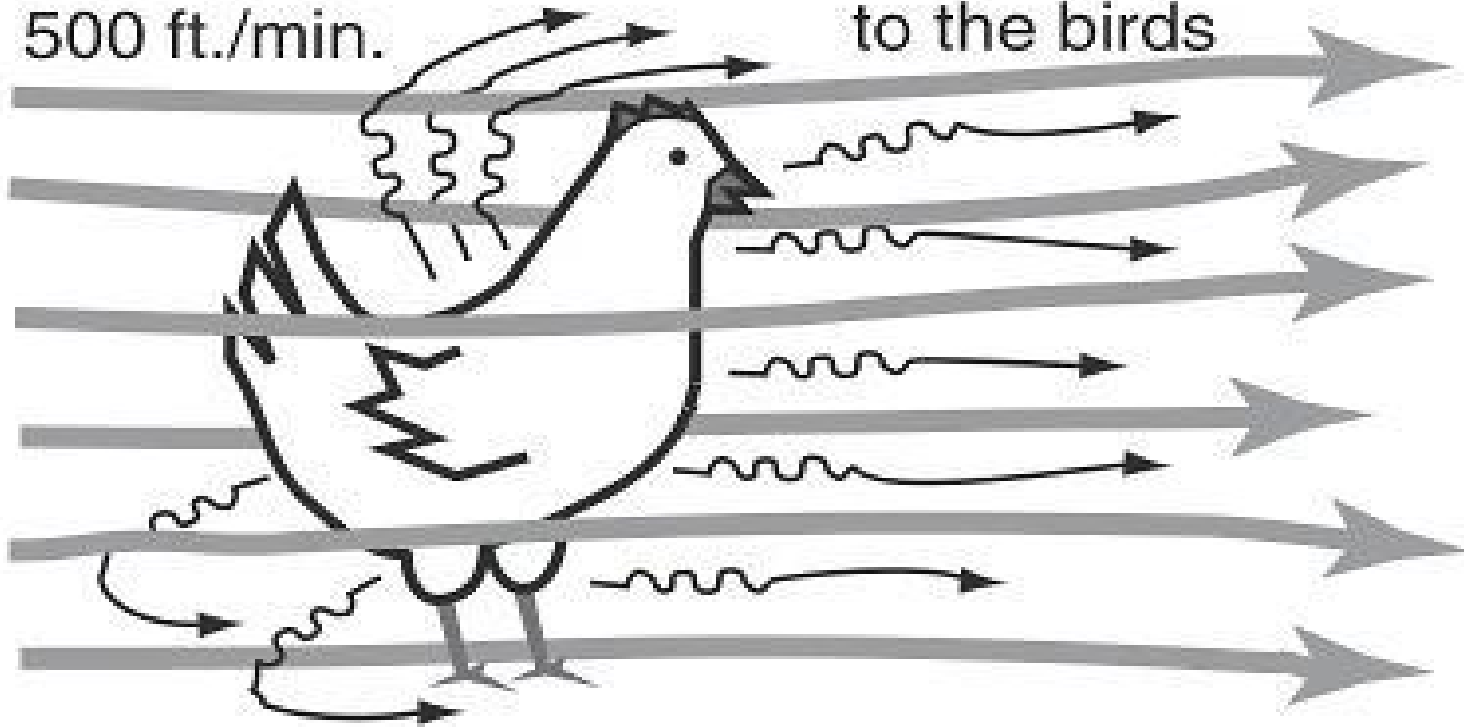
V ZÁVISLOSTI NA RYCHLOSTI VSTUPUJÍCÍHO VZDUCHU V URČITÉM MÍSTĚ VZDUCH KLESÁ K ZEMI A VRACÍ SE ZPĚT. ZBŮSOBUJE MIGRACI KUŘAT.

32,2°C
2,5 m/s

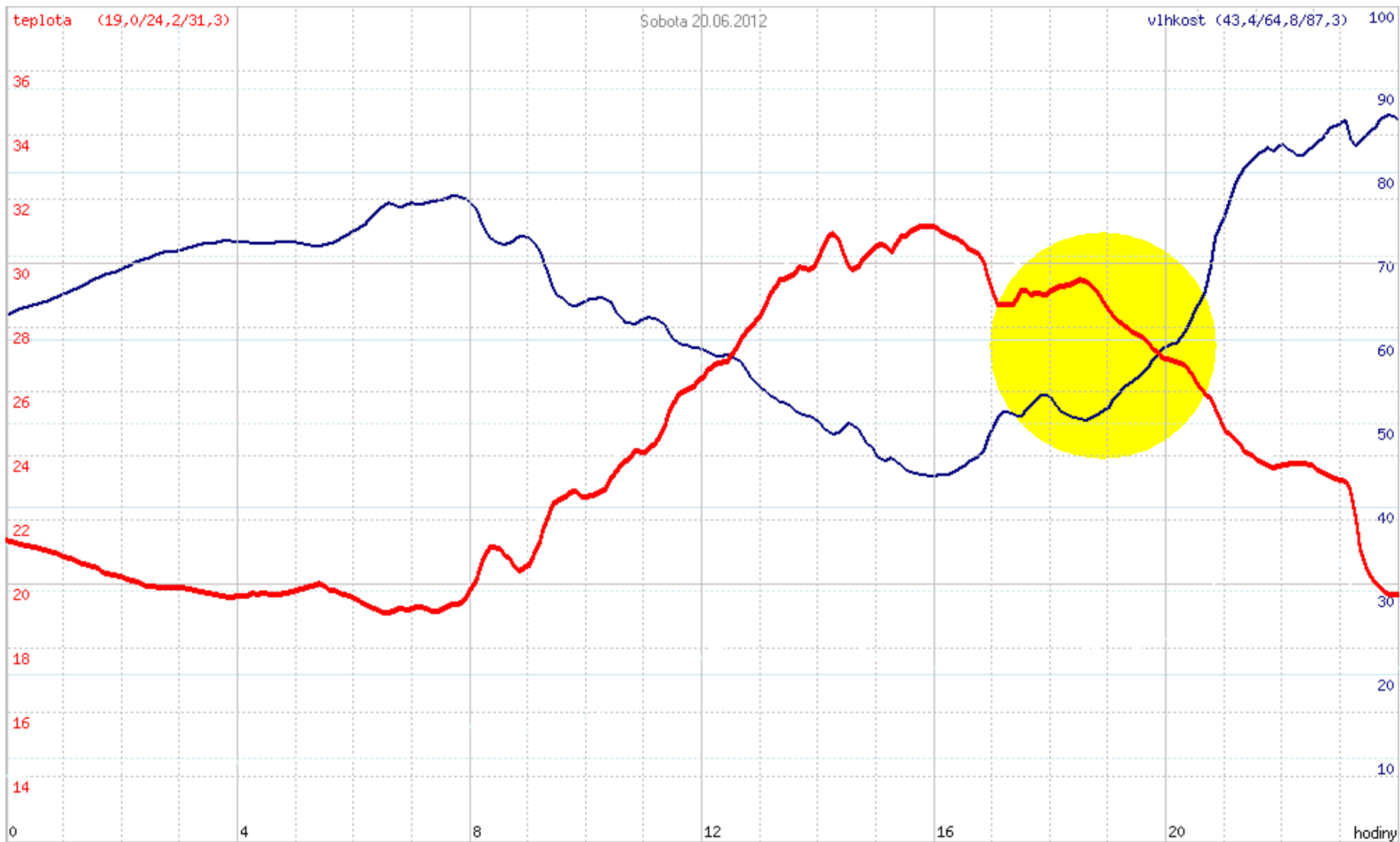
26,7°C

90°F air at
500 ft./min.

feels like 80°F
to the birds

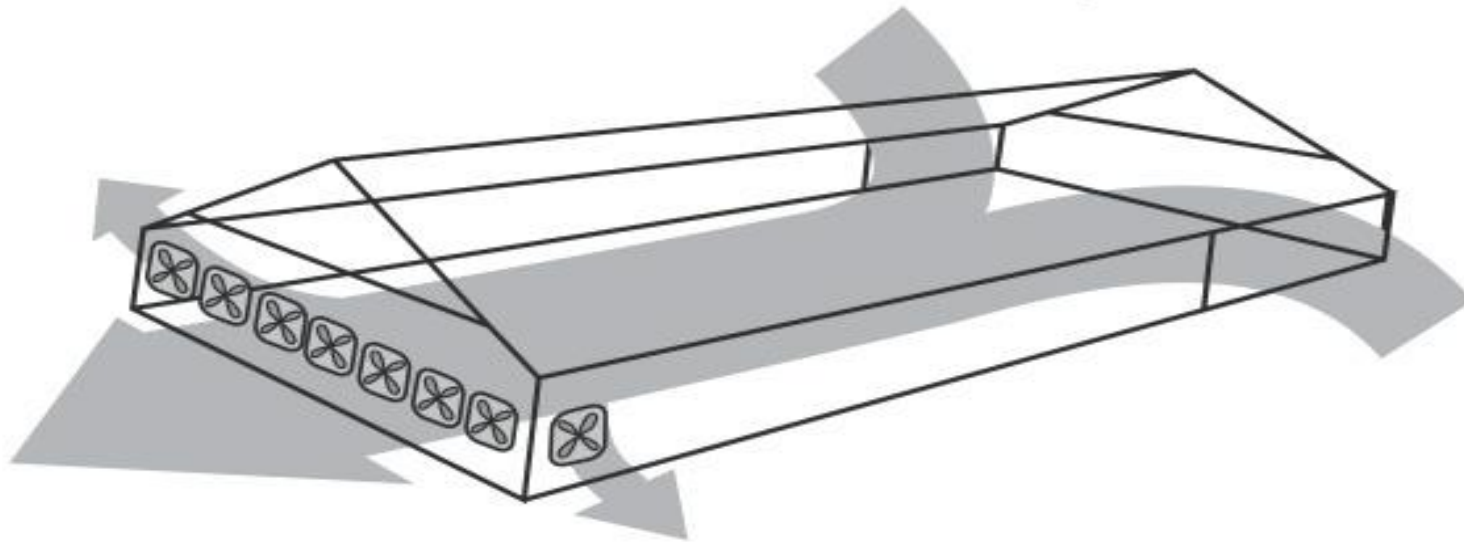
**High-Velocity Airflow Cools
by Wind-Chill Effect**

Efektivní (pocitovaná) teplota

<u>Teplota</u>	<u>Vlhkost</u>	<u>Rychlost vzduchu</u>	<u>Efekt. teplota</u>
35°C	50%	0	36°C
35°C	70%	0	38°C
35°C	50%	2 m/s	23°C
35°C	70%	2 m/s	26°C

Tunelová ventilace

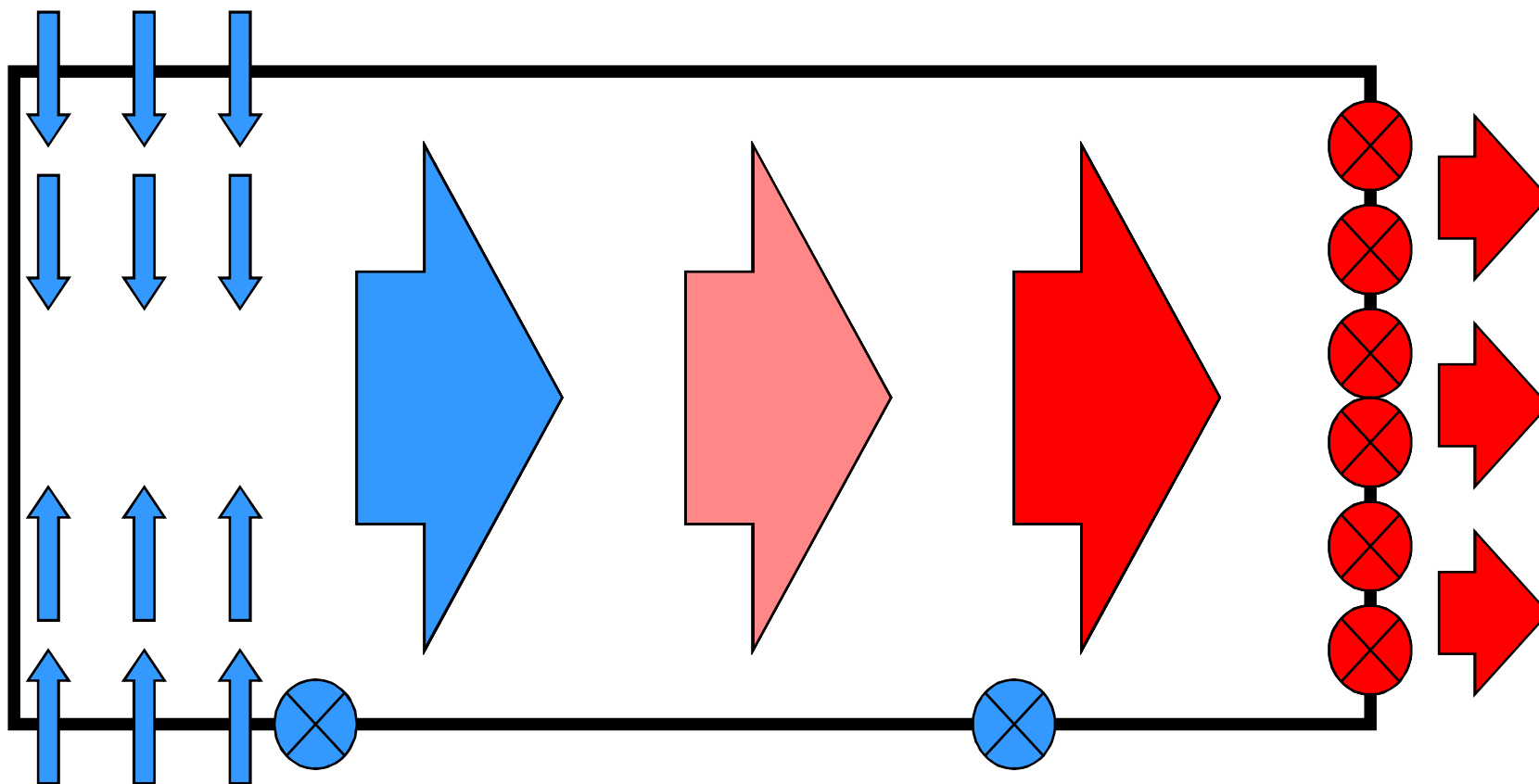
rychlost vzduchu 2,5 m/s

vzduch by neměl být v hale déle než 60 sekund, abychom se vyvarovali příliš rozdílným teplotám v hale

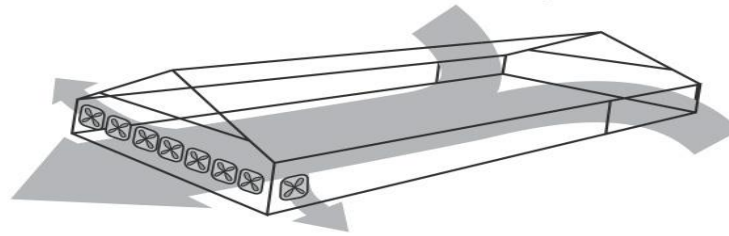
tedy, maximální délka haly ? $2,5 \text{ m/s} \times 60 \text{ s} = 150 \text{ m}$

Tunelová ventilace

Tunelová ventilace

Tunelová ventilace: dlouhé, úzké a nízké haly

hala 2 250 m² pro 45 000 brojlerů, 2,5 m/s rychlost vzduchu

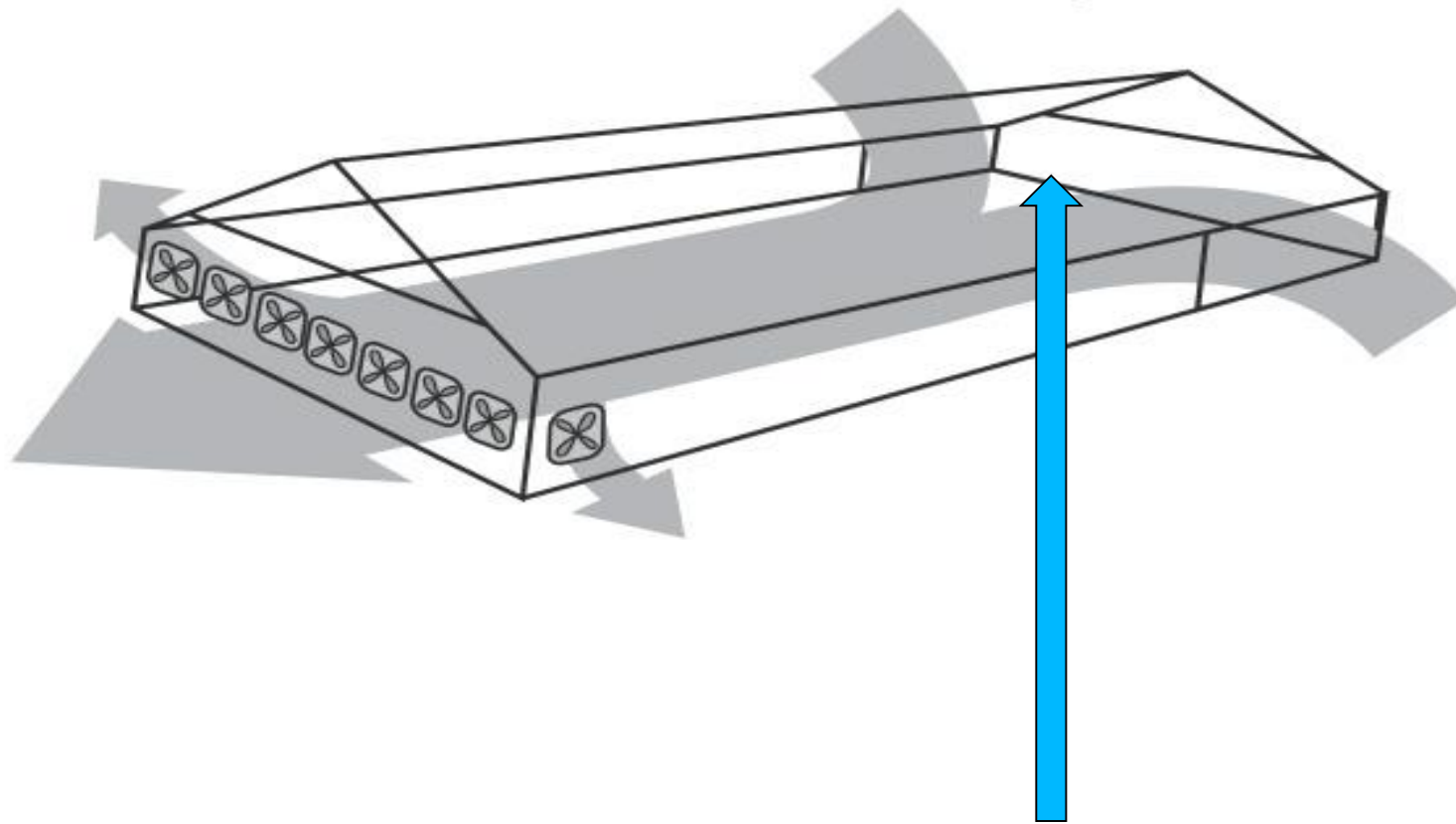
**hala 90 m dlouhá, 25 m široká, 4 m vysoká = průřez 100 m²
kapacita ventilátorů 100 x 2,5 je 250 m³ / s = 900 000 m³ / hod. =
23 ventilátorů (každý o výkonu 40000 m³ / hod.)**

**hala 150 m dlouhá, 15 m široká, 3 m vysoká = průřez 45 m²
kapacita ventilátorů 45 x 2,5 je 110 m³ / s = 396 000 m³ / hod. =
10 ventilátorů (každý o výkonu 40000 m³ / hod.)**

Tunelová ventilace

“trojúhelník smrti”

Pouze kombinace účinku proudění vzduchu a ochlazování spolehlivě zabrání výrazně negativním účinkům tepelného stresu.

Menší hustota osazení částečně pomůže, ale negativně ovlivňuje ekonomický výsledek.

K dispozici různé přípravky, účinek ale omezený. Např. doplnění soli (0,42% KCl, 0,33% NaCl) zlepšilo přežívání kuřat během tepelného stresu.

Hladovění kuřat 6 hodin před a během tepelného stresu redukuje produkci tepla kuřaty, zvyšuje spotřebu vody a snižuje úhyn.

Evaporační chlazení

- Evaporační chlazení se nesmí zapínat před dosažením 28°C
- Evaporační chlazení se musí vypnout po dosažení 65 -70 % RV
- Celý evaporační chladič systém musí být řízen podle teploty a relativní vlhkosti v hale

Řízení prostředí na hale

Jaký je nejlepší senzor trhu ?

kuře

Řízení prostředí na hale

Jaká je nejlepší řídicí jednotka na trhu ?

farmář

Dobrý farmář potřebuje kvalitní kuře, ale.....

**kvalitní kuře potřebuje dobrého farmáře,
aby mohlo plně využít svůj genetický
potenciál !**

D kuji za pozornost

